

Parlamentul
Republicii Moldova

VO nr. 41
18-07-2024

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroului Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii (art.12).

Anexe:

1. Proiectul Legii
2. Nota de fundamentare

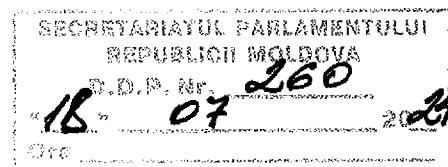
Deputați în Parlament:

Odoștenco V. B.

~~_____~~ Fiodor Gaguz

Comandor T. Ciucetchi
Tak Korsal Ivanne

L. Jmry Elena Belacova

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE
pentru modificarea Legii nr. 156/1998 privind sistemul public
de pensii

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr.156/1998 privind sistemul public de pensii (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.42-44, art.247), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 12 alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Cuantumul pensiei minime pentru limită de vârstă se stabilește anual de către Guvern și este cel puțin egal cu cuantumul pentru anul precedent indexat în condițiile art.13 alin.(2). Cuantumul pensiei minime nu poate fi mai mic decât cuantumul minimului de existență calculat pentru ultima perioadă în gestiune.”

Art. II – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ de FUNDAMENTARE
la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 156/1998
privind sistemul public de pensii

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Prezentul proiect de lege a fost elaborat de către deputați din Frațiunea Blocului Comuniștilor și Socialiștilor.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Prezentul proiect de lege este înaintat în corespundere cu art. 73 din Constituția RM și art. 47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Tendențele socio-economice actuale cu care se confruntă Republica Moldova relevă o continuă majorare a ratei inflației și, respectiv, majorării prețurilor de consum care afectează direct calitatea vieții populației. Prezentul proiect de lege este înaintat în contextul necesității susținerii cetățenilor vârstnici cu venituri mici.

Potrivit informației publicate de Casa Națională de Asigurări Sociale, la data de 1 aprilie 2024, la evidența instituției se aflau 671,448 de beneficiari de pensii și 85783 de beneficiari de alocații sociale. De menționat că quantumul mediu al pensiei constituie 3703, 08 (trei mii șapte sute trei lei 08 bani). Cu titlu de comparație, minimul de existență înregistrat pentru anul 2023 constituie 2877,1 lei, iar salariul minim garantat în sectorul real din anul 2024 constituie 5000 lei. Astfel, beneficiarii de pensii cu venituri joase, aflați la limita extremității de supraviețuire, sunt nevoiți să facă față zilnic costurilor exorbitante la produsele de primă necesitate.

Concomitent, de menționat că nici pensia minimă stabilită de Guvern în valoare de 2777,86 lei, nu este suficientă pentru satisfacerea necesităților vitale, în contextul în care minimul de existență total pe țară este de 2877,1 lei, De menționat că minimul de existență stabilit în 2023 pentru pensionari constituie 2723,3 în cazul locuitorilor orașelor și 2279,9 lei în cazul locuitorilor de sate.

Constatările Organizației Internaționale a Muncii¹, arată că lipsa ori posibilitatea redusă a persoanelor vârstnice de a obține venituri provenite din propria muncă, îi face să devină parte a unei din cele mai vulnerabile categorii sociale. Le fel, studiile arată că veniturile obținute din pensia pentru limită de vârstă servește la susținerea familiei în ansamblu, cu beneficii semnificative și măsurabile în ceea ce privește, de exemplu, indicatorii de sănătate și acces la educație a copiilor. În plus, studiile oferă indicii convingătoare referitor la faptul că plățile asociate pensiei pentru limită de vârstă, ale căror valoare este suficientă pentru depășirea sărăciei extreme, se prezintă drept o măsură sustenabilă în termen lung chiar și pentru cele mai puțin înstărite țări.

Totodată, raliindu-ne pe principiul contributivității și solidarității inter-generații prevăzute la art. 3 al Legii nr.489/1999, asigurarea din partea statului a unei pensii pentru limită de vârstă, suficientă pentru acoperirea minimumului necesar existenței este inerentă protecției demnității umane. Prin urmare, necesitatea instituirii unui mecanism prin care statul se obligă să efectueze majorarea pensiei minime cel puțin la limita cuantumului minimumului de existență este imperativă.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prezentul proiect de lege are drept scop susținerea beneficiarilor dreptului la pensie, conform prevederilor Legii nr.156/1998 privind sistemul public de pensii, prin consolidarea mecanismului de formare a cuantumului pensiei minime. Astfel, se propune stabilirea unui plafon minim la calcularea pensiei minime, care nu poate fi mai mic decât cuantumului minimumului de existență, calculat pentru ultima perioadă în gestiune.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Efectele scontate prin prezentul proiect de lege asupra sectorului public se limitează la necesitatea operării de către instituțiile publice a reevaluării cuantumului pensiei minime și implementarea revizuirii acestuia în raport cu beneficiarii drepturilor create.

¹ A se vedea la adresa web: <https://www.ilo.org/secsoc/areas-of-work/policy-development-and-applied-research/pensions/lang--en/index.htm>

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea prezentei legi va necesita alocarea suplimentară de mijloace financiare bugetare, or stabilirea unui plafon minim va genera necesitatea revizuirii cuantumului pensiei minime și ajustarea acestuia la condițiile actuale de trai al populației. Totodată, proiectul propune relaționarea plafonului minim stabilit pentru pensia minimă cu un indicator fluctuant, așa cum minimul de existență se stabilește în funcție de prețurile de consum. În acest sens, o estimare exactă a costurilor nu sunt posibile la această etapă și nu vor genera în mod obligator impact asupra bugetului public național pentru anul în gestiune.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Prezentul proiect de lege nu generează impact direct asupra sectorului privat.

4.4. Impactul social

Prezentul proiect de lege comportă un impact social deosebit, reconfirmând principiile pe care se statuează sistemul public de asigurări sociale, asigurând un minim de existență tuturor beneficiarilor la dreptul de pensie.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Prezentul proiect de lege nu generează impact direct asupra echității și egalității de gen

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Prezentul proiect de lege nu generează impact direct asupra echității și egalității de gen

4.5. Impactul asupra mediului

Prezentul proiect de lege nu generează impact direct asupra mediului

5. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de lege urmează a fi supus consultărilor publice în conformitate cu prevederile legale.

6. Concluziile expertizelor

Proiectul de lege urmează a fi supus expertizei juridice și anticorupție în conformitate cu art. 36 și 37 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017 în procesul desfășurării procesului de avizare.

7. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul de lege se încadrează în categoria actelor legislative organice prin prisma conținutului și specificul de reglementare a relațiilor social-economice. După adoptarea proiectului de lege, Guvernul, va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile prezentului proiect de lege.

8. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Proiectul de lege modifică cadrul normativ în vigoare cu privire la protecția socială a persoanelor beneficiare de pensia minimă. În vederea implementării prezentului proiect de lege, Guvernul urmează să aducă actele sale normative în concordanță cu prevederile acestuia, precum și să dispună alocarea unor mijloace suplimentare din contul bugetului de stat prin alocarea acestora în bugetul asigurărilor sociale de stat. Adicional, modificările urmează a fi aduse la cunoștința publicului larg, așa cum dau naștere unor drepturi și raporturi juridice noi.

Deputați în Parlament

Vladimir Odnostalco

